

Valtioneuvoston asetus

jakeluvelvoitteen joustomekanismista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) 5 d §:n 5 momentin, 5 e §:n 2 momentin, 5 h §:n 3 momentin ja 5 i §:n 5 momentin nojalla jakeluvelvoitteen joustomekanismista seuraavasti:

1 §

Hyväksyttävät joustomekanismitoimet

Energiavirasto voi hyväksyä uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007), jäljempänä *jakeluvelvoitelaki*, 5 d §:n 2–4 momentissa tarkoitetuksi vaihtoehtoiseksi päästövähennystoimeksi:

- 1) fossiilisesta öljylämmityksestä luopuminen pientaloissa sekä kuntien, seurakuntien ja yhdistysten omistamissa rakennuksissa;
- 2) asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavat korjaushankkeet;
- 3) sähkökäyttöisten työkoneneiden hankinta;
- 4) metsitys;
- 5) metsälannoitus;
- 6) turvemaiden pohjavedenpinnan säätely ja nostaminen;
- 7) ruokinnalliset keinot kotieläinten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi;
- 8) biohiilen käyttö maanparannusaineena;
- 9) metsien kiertoaikojen pidennys;
- 10) muut kuin 1–9 kohdassa mainitut päästövähennys-, hiilensidonta- ja hiilivaraston ylläpitotoimet taakanjako- ja maankäyttösektorilla.

2 §

Jakelijan joustomekanismia koskeva hyväksymishakemus

Jakelijan joustomekanismia koskevassa hyväksymishakemuksessa tai sen liitteissä on esitettävä vähintään seuraavat tiedot:

- 1) jakelijan nimi, kotipaikka ja yhteystiedot;
- 2) mahdollisen toimen toteuttajan nimi, kotipaikka ja yhteystiedot;
- 3) vaihtoehtoisen päästövähennystoimen nimi ja toimityyppi;
- 4) toimen tarkka sijainti;
- 5) toimen kuvaus;
- 6) toimen aloituspäivä ja kesto;
- 7) kuvaus ja perustelut toimen uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) 5 d §:n 2–4 momentissa tarkoitettujen vaatimusten täyttymisestä;

- 8) vaihtoehtoisen päästövähennystoimen laskenta- ja mittausmenetelmä sekä tarvittaessa hiilivarastojen alkutilan kuvaus;
- 9) perusuraskenaarion kuvaus sisältäen kaikki kasvihuonekaasutaset;
- 10) arvio hiilivuodon määrästä ja kuvaus hiilivuodon hallinnasta;
- 11) laskentamenetelmällä etukäteen arvioidut toimella aikaansaadut päästövähennykset tai poistumien lisäykset verrattuna perusuraskenaarioon;
- 12) tarkkailusuunnitelma, sisältäen riskienhallinnan kuvauksen mahdollisten häiriöiden osalta tai päästövähennystoimen vaikutuksen kumoutumisen osalta, sekä vastuukysymykset tällaisessa tilanteessa.

3 §

Perusuraskenaario

Edellä 2 §:n 9 kohdassa tarkoitetun perusuraskenaarion tulee tuottaa konservatiivinen arvio todennäköisestä päästötasosta, joka toteutuisi ilman toimea. Perusuraskenaarion laatimisessa käytettävien lähestymistapojen ja laskentamenetelmien tulee varmistaa, ettei päästötaso ole yli-arvioitu ottaen huomioon päästöihin ja poistumiin sekä niiden määrällistämiseen liittyvä epävarmuus.

Perusuraskenaarion laatimisessa voidaan käyttää seuraavia lähestymistapoja:

- 1) alaspäin mukautetut historialliset päästöt;
- 2) kunnianhimoinen vertailukohta; tai
- 3) paras saatavilla oleva teknologia.

Mikäli jakelija käyttää perusuraskenaarion laatimisessa muita kuin edellä 2 momentissa tarkoitettuja lähestymistapoja, hakemuksessa tulee esittää riittävän tarkka kuvaus käytetyistä olosuhteista, kuvaus laskentamenetelmästä, siten että laskenta on toistettavissa, ja epävarmuustekijöistä käytetyssä lähestymistavassa, siten että käytetyn lähestymistavan luotettavuutta voidaan verrata suhteessa 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin perusurakan laatimisen lähestymistapoihin. Jakelijan on lisäksi perusteltava, miksi se on valinnut käytetyn lähestymistavan.

4 §

Hiilivuodon välttäminen

Edellä 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettu arvioitu jäljelle jäävä hiilivuoto on huomioitava vähentämällä päästövähennyksestä tai poistumien lisäyksestä hiilivuotoa vastaava määrä.

5 §

Lisäisyys

Jakelijan on osoitettava hakemuksessa, että käytetyllä laskentamenetelmällä 2 §:n 11 kohdassa etukäteen arvioidut toimella aikaansaadut päästövähennykset tai poistumien lisäykset johtuvat vaihtoehtoisen päästövähennystoimen toteuttamisesta eivätkä ulkoisista tekijöistä, jotka eivät liity kyseiseen toimeen. Hakemuksessa on myös osoitettava luotettavasti, ettei toimea toteutettaisi ilman jakeluvälvoitteen joustomekanismin kannustinvaikutusta.

Taloudellinen lisäisyys voidaan osoittaa joko investointianalyysillä tai esteanalyysillä.

6 §

Kumoutumisriskin hallinta

Edellä 2 §:n 12 kohdassa tarkoitettussa tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä arvio toimen tuottamien päästövähennysten tai poistumien lisäysten kumoutumisriskistä ja kuvattava, miten kumoutumisriski minimoidaan tai estetään.

Jos kumoutumisriski on merkittävä tai jos riskin minimoiminen tai estäminen ei ole riittävää, Energiavirasto voi hylätä jakelijan hyväksymishakemuksen.

7 §

Kumoutumisriskireservi

Kumoutumisriskireserviä hallinnoi Energiavirasto.

Kumoutumisriskireserviin on siirrettävä 20 prosenttia maankäyttösektoriin kohdistuvan toimen ja 10 prosenttia muun toimen tuottamista päästövähennyksistä tai poistumien lisäyksistä.

Vaihtoehtoisen päästövähennystoimen toimikauden päättyessä jakelijalle palautetaan hankkeesta kumoutumisreserviin siirretty päästövähennykset tai poistumien lisäykset. Jakelija voi käyttää palautettuja päästövähennyksiä tai poistumien lisäyksiä jakeluelvoitteen täyttämiseen.

8 §

Ilmoitusvelvollisuus

Jakelijan on ilmoitettava Energiavirastolle havaitsemistaan kasvihuonekaasujen vapautumistapahtumista, jotka voivat mahdollisesti johtaa päästövähennysten tai poistumien lisäysten kumoutumiseen 30 päivän kuluessa tapahtuman havaitsemisesta.

Jakelijan on laadittava vapautumistapahtumasta arviointiraportti, joka toimitetaan Energiavirastolle 30 päivän kuluessa vapautumistapahtuman päätyttyä tai sen hallintaan saamisen jälkeen.

Jos arviointiraportti osoittaa, että havaittu tapahtuma ei ole johtanut kumoutumiseen, Energiavirasto hyväksyy raportin ja ilmoittaa hyväksynnästä jakelijalle.

9 §

Kumoutumisriskireservin käyttäminen

Jos Energiavirasto ei hyväksy edellä 8 §:n 3 momentissa tarkoitettua arviointiraporttia tai jos arviointiraportin perusteella todetaan toimen tuottamien päästövähennysten tai poistumien lisäysten kumoutuneen, Energiaviraston on mitätöitävä kumoutumisen määrää vastaavien kumoutumisreservissä.

Jakelijan on täydennettävä kumoutumisreserviä siirtämällä vastaavan määrän uusia päästövähennyksiä tai poistumien lisäyksiä kumoutumisreserviin Energiaviraston määräämässä aikataulussa.

10 §

Todentajan pätevyys

Todentaja on akkreditoitava ISO 17029 -standardin mukaisesti.

Todentajan pakollisia pätevyysalueita ovat:

- 1) kasvihuonekaasupäästövähennyksen laskenta ja seuranta;
- 2) metrologia ja fysikaalisten ominaisuuksien mittaaminen.

Todentajan vapaaehtoisia pätevyysalueita ovat:

- 1) Maatalous;
 - a) kotieläintuotanto;
 - b) kasvinviljely;
 - c) maatalousmaat;
- 2) Metsätalous;
- 3) Turvemaat;
- 4) Energiatekniset ratkaisut.

11 §

Poikkeamat

Todennuksessa havaitut poikkeamat on luokiteltavat kriittisiksi, merkittäviksi tai vähäisiksi. Jakeluvuotoilain ja tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden tahallista rikkomista, peruttamatonta vaatimustenvastaisuutta tai joustomekanismin luotettavuuden vaarantavaa rikkomista on pidettävä kriittisenä poikkeamana.

12 §

Todentajan lausunto

Jakeluvuotoilain 5 e ja 5 f §:ssä tarkoitettuun todentajan lausuntoon on sisällytettävä soveltuvin osin vähintään seuraavat tiedot:

- 1) toimen osalta;
 - a. jakelijan yhteystiedot;
 - b. toimen toteuttajan yhteystiedot;
 - c. toimen nimi ja toimityyppi;
 - d. luettelo sijaintikohteista, joissa toimi toteutetaan;
- 2) todentajan osalta;
 - a. todentajaorganisaation yhteystiedot;
 - b. tarkastukseen osallistuneen todentajan tiedot;
 - c. akkreditointinumero;
- 3) tarkastusprosessin osalta;
 - a. tarkastuksen päivämäärä;
 - b. tarkastuksen vaiheet ja kesto;
 - c. tarkastetut paikat;
 - d. tarkastusmenetelmä;
- 4) tarkastustulosten osalta;
 - a. julkaisupaikka ja -päivä;
 - b. arvio toimen vaatimustenmukaisuudesta;
 - c. luettelo havaituista poikkeamista.

13 §

Ryhmätodennus

Energiavirasto voi perustellusta syytä todentajan pyynnöstä päättää, että todentaja voi suorittaa ryhmätodennuksia.

Ryhmätodennuksessa todentaminen voidaan tehdä kaikkien asianomaisten yksikköjen osalta yksiköistä poimitun otoksen perusteella. Otoksen tulee olla neliöjuurta vastaava määrä ryhmän

yksiköistä. Määrää on korotettava, jos todentaja katsoo, että vaihtoehtoisen päästövähennystoimen riskitaso on korkea.

Otokseen kuuluvien yksiköiden enemmistössä havaittu poikkeavuus johtaa tapauskohtaisesti koko ryhmätodennuksen keskeyttämiseen.

14 §

Paikan päällä todennus

Jakeluvuittelain 5 f §:ssä tarkoitetun todentajan lausunnon antamiseksi todennus on suoritettava paikan päällä vaihtoehtoisen päästövähennystoimen sijaintikohteessa, paitsi jos katsotaan, että asiakirjatarkastuksilla voidaan saavuttaa sama varmuustaso kuin paikan päällä tehtävillä todennuksilla.

Asiakirjatarkastus voidaan suorittaa ainoastaan Energiaviraston suostumuksella.

15 §

Asiakirjojen säilytysvelvollisuus

Todentaja on velvollinen säilyttämään kaikki joustomekanismin todentamiseen liittyvä aineisto kymmenen vuoden ajan jakeluvuittelain 5 e §:ssä tai 5 f §:ssä tarkoitetun lausunnon antamisesta.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

...ministeri Etunimi Sukunimi

Nimike Etunimi Sukunimi